

4
4

Birra jagi

Giehtagirjí jođiheddjíide ja ráđdeaddiide

DAVVISÁMEGIELLA

Sisdoallu

Ráhkis joðiheaddji ja ráððeaddi!	3
Birra lagi 4H:s	4
Stivrra bargu	6
Searvvi bargu	10
Doaimmat	16
Prošeaktabargu	18
4H-beaivi	20
Čakčafeasta	21
Mearkavuogádat	22
Miellahtto-oččodeapmi	23
Mediabargu	24
Mu searvi 4h.no:s	25
Ekonomalaš plánen	27
Vurken	29
Politijaduoðaštus	31
4H-sátnegirji	32

Ráhkis jođiheaddji ja ráđđeaddi!

**Jođiheaddjis ja ráđđeaddis leat goappašagain
dehálaš doaimmat 4H-searvvis, ja lea dehálaš ahte
doai ovttasbargabeahtti bures.**

Vuos álggos: Olu giitu go leat váldán badjelasat dehálaš ámmáha 4H-searvvi jođiheaddjin dahje ráđđeaddin! Eat sáhte lohpidot ahte šaddá geahpas ja álki, muhto dan gal lohpidot ahte šaddá somás, girjás, duššástuhhti, aktiivvalaš ja movttagis jahki!

Dát gihpa lea jurddašuvvon veahkkeneavvun ja giehtagirjin didjiide geat beaivválaččat fuolahehpet 4H-doaimmaid báikkálaččat. Ii leat dárbu lohkat visot oktanis, muhto sáhttibehtet bládestit fáttáide maid birra dis livče jearaldagat, ja de soaitibehtet gávdnat vástádusaid dáppe.

“Birra jagi” ferte geahččat ovttas gihppagiiguin “Čoahkkingirji” mii lea čálliid várás ja “Kássagirji” mii lea ruhtadolliid várás. Mii čujuhit dáidda dokumeanttaide gaskkohagaid, ja mii ávžžuhit ahte dii diđoštēhpet maiddái dáid dokumeanttaid sissoalu. Dehálaš rievdadusat ja odđa diedđut servviide almmuhuvvojut min resursasiidduin: <https://4h.no/ressurssider>.

Olu lihkku hearvás stivrajagiin!

Dearvuodaiguin 4H Norga

Birra jagi 4H:s

Dás sáhtát ráhkadir bajilgova olles iežat searvvi 4H-jahkái!

Dáppe gávnnat áigemeriid mat gustojít Norgga 4H:ii, ja fylkkas oaččut listtu buot dehálaš dáhtoniin maid berret čállit dán bajilgovvii. Dasa lassin lea dát buorre reaidun muitit iešguđetge ohcanáigemeriid mat gustojít báikkálaččat doppe gos don orut. Ja diehittelastat dat lea maiddái reaidun iežat searvvi doaimmaid dárkilisplánemii. Dát bajilgovva lea jurddasuvvon veahkkeneavvun jođiheaddjái ja ráddeaddái, ja manjjeł áigut mii ráhkadir jahkeplána-evttohusa man sáhttá juohkit buot miellahtuide.

Ođđajagemánnu

- 1. Prošeaktalávdi rahppo ja bargu 4H-prošeavttain álgá
- 1.-31. Ođđa jođiheaddji bidjá jahkeraportta Mu searvi -siiddu bokte 4h.no:ii
- Ráđđeaddi-deaivvadeamit fylkkain
- Stivraámmátkurssat fylkkain (ođđajagemánu – guovvamánu)
- Plakeahttafeasttat (skábmamánu njučamánnui)

Guovvamánnu

- 1. Áigemearri ođasmahttit searvvi miellahttolisttu
- Stivraámmátkurssat fylkkain
- Miellahttovatgáibádus ja searvedivatgáibádus sáddejuvvo e-poastta bokte loahpageahčen mánu
- Loaddavuovdin (guovvamánu – njučamánu)
- Fylkkajahkečoahkkimat (guovvamánu – njučamánu)
- Plakeahttafeasttat (skábmamánu njučamánnui)

Njučamánnu

- Fylkkajahkečoahkkimat (guovvamánu – njučamánu)
- Plakeahttafeasttat (skábmamánu njučamánnui)

Cuoŋománnu

- 4. 4H-beaivi/Rabas ilmmi ovddas

Geassemánnu

- Fylkkaleairrat
- Aspirántaleairrat (geassemánu/borgemánu)

Suoidnemánnu

- Riikkaleaira ja Davviríkkalaš leaira juohke nuppi lagi
- Riikkačoahkkin (dollojuvvo dan lagi go lea riikkaleaira)

Borgemánnu

- Aspirántaleairrat (geassemánu/borgemánu)

Čakčamánnu

- **15.** Máksináigemearri loaddafaktura 4H Norgii
- **15.** Mañemus loaddavuovdinbeaivi
- *Boandasuohttasat!* lágiduvvojít 4H-dáluin
- Olgodaddanvahkku

Golggotmánnu

- **1.-31.** Čakčafeasta searvvis

Skábmamánnu

- **1.-24.** Jahkečoahkkin searvvis
- **15.** Prošeakta gárvistuvvo
- Miellahtooččodan-kampánja (skábmamánnu – juovlamánnu)
- Plakeahtafeasttat (skábmamánu njučamánnui)

Juovlamánnu

- **1.** Prošeaktalávdi giddejuvvo ođđa prošeavttaide
- **1.** Áigemearri bidjat Mu searvi -siidui 4h.no:ii:
 - jahkediedžáhusa loguiguin ja sániiguin,
ja Frifond-ruđaid geavaheapmi rapporterema
 - vuolláičállojuvvon rehketoalločoahkkáigeasu,
balásnakontto ja dieđu revisoris
 - jahkeplána čuovvovaš jahkái
- Geavakeahthes Frifond-ruđaid ruoktotmáksinfaktura
sáddejuvvo guoskevaš servviide
- Lassiárvobuhtadus máksojuvvo
- Miellahtooččodan-kampánja (skábmamánnu – juovlamánnu)
- Plakeahtafeasttat (skábmamánu njučamánnui)

Stivrra bargu

Stivrras lea ovddasvástádus searvvi beaivválaš doibmii jahkečoahkkimiid gaskkas.

Leat 4H-searvvi miellahtut geat galget jođihit searvvi. Miellahtut válljejit ieža stivrra mas galgá leat ovddasvástádus searvvi beaivválaš doibmii jahkečoahkkimiid gaskkas. Miellahtut válljejit maiddái rávisolbmuid ráđđeaddin geat doibmet ráđđeaddin stivrii ja miellahtuide.

Maid galgá stivra bargat?

Jahkečoahkkimis mearriduvvo jahkeplána mii muitala maid searvi galgá bargat čuovvovaš jagi. Dákkár plána lea buorre bargodokumeanta stivrii. Dábálaččat lea stivra ráhkadan jahkeplána-evttohusa man jahkečoahkkin sáhttá dohkkehít, muhto lea maid vejolaš diktit miellahtuid geat leat searvan jahkečoahkkimii ráhkadit olles jahkeplána. Lassin daidda doaimmaide maid miellahtut háliidit čađahit, oažžu stivra áššiid fylkka 4H:s ja Norgga 4H:s maiguin lea lunddolaš bargat. Buorre ráva plánedettiin lea geavahit jahkejuvlla dán gihppaga álggus nu ahte stivra muitá buot áigemeriid ja sullasaččaid. Dasa lassin berre stivra sáddet jahkeplána, man jahkečoahkkin mearrida, buot searvvi miellahtuide. Dán jahkeplánas eai dárbbáš leat mielde eará doaimmat go dat mat gustojit buohkaide. Jahkečoahkkimis muitala stivra maid sii leat bangan vássán jagis. Ovdal go stivra loahpaha barggus, galget sii bidjat jahkediedáhusa ja dohkkehuvvon rehketoalu Mu searvi-siiddu bokte [4h.no:ii](#). Lea dehálaš dahkat dán ovdal áigemeari mii lea juovlamánu 1. beaivvi.

Stivrra bargojuohku

Stivralahtuin lea oktasaš ovddasvástádus fuolahit ahte searvvi jodiheapmi doaibmá.

Juhke jahkečoahkkima manjel sáhttá leat vuogas ahte boares ja odđa stivra dollet oktasaš stivračoahkkima. Okta dán čoahkkima áššiin berre leat registeret odđa stivrra miellahttoregistarii. Odđa jodiheaddji galgá odđajagemánu mielde sáddet sisa jahkeraportta Mu searvi -siiddu bokte.

Stivrras lea oktasaš ekonomalaš ovddasvástádus. Muhtomin lea gáibádus ahte válldálaš olmmoš (badjel 18 lagi) galgá vuolláičállit. Dalle sáhttet searvvi ráđđeaddit vuolláičállit. Muitte ahte stivra maid ferte oðasmahttit dieđuid Eaktodáhtolašregistaris (oassin [Brønnøysundregistariin](#)) odđa stivrra birra, olbmuid birra geain lea fápmudus ja gulahallandieđuid birra.

Lea buorre ráva čállit buot áigemeriiid jahkejuvlii gihppaga álggus. Čuvvot fal mielde áigemeriiid ja plánaid maid lehpet bidjan. Buot áigemeriiid lea dehálaš doallat.

Juhke jagi lágida fylkka 4H stivraámmátkurssaid servviid stivralahtuide. Dát lea dakkár kursa gos odđa ja boares stivralahtut sáhttet oahppat eambbo iežaset stivraámmáha birra. Stivrras leat olu doaimmat maid galgá čoavdit. Vai stivra doaibmá bures ja olle bargat buot, de ferteit barggut juogaduvvot. Ii gávdno makkárge fasihttačoavddus dasa movt dát juohku galgá leat, muhito dábáleamos lea nu movt mii leat čilgen manjeleappos.

Jodiheaddji

- Jođihit ja juohkit bargguid stivrras ja searvvis searvvi njuolggadusaid, fylkka 4H ja Norgga 4H jahkeplánaid ja njuolggadusaid mielde.
- Gohčut stivračoahkkimiidda, áinnas ovttasbarggus ráđđeaddiin ja čálliin.
- Váldit vuostá ja dárkkistit searvvi poastta (ovttas ráđđeaddiin). Juohkit dieđuid miellah-tuide áššiid birra mat leat dehálaččat buohkaide, nu go bovdehusaid ja dieđihanáigemeriiid birra kurssaide ja leairraide. Poasta mii boahtá e-poastta bokte galgá giedħallojuvvot seamma ládjgo poasta mii boahtá poastakássii.
- Ráhkadir jahkeplána- ja bušeahettaevttohusa ovttas earáiguin stivrras ja ráđđeaddiiguin.
- Jođihit čoahkkimiid ja fuolahit buori ortnega čoahkkimiin.
- Fuolahit ahte buohkat geat háliidit sáni saji čoahkkimis ožżot dan vejolašvuoda. Čielggadit movt galgá dahkat válggaid ja jienastemiid oktavuođas.
- Go searvái bohtet guossit, de galgá jodiheaddji váldit sin vuostá ja ovdanbuktit gussiid searvái.
- Bearráigeahččat ahte dehálaš mearrádusat ja dáhpáhusat čállojuvvijit čoahkkingirjái.
- Jodiheaddjis lea bajimus ovddasvástádus fuolahit ahte áigemearit dollojuvvijit.
- Muittuhit čálli ja ruhtadoalli iešguđetge skoviid sisasáddenáigemeriiid birra.
- Muittuhit miellahtuid miellahttodivada birra, dieđihanáigemeriiid birra leairraide, kurssaide j.e.
- Ráđđadallat searvvi ráđđeaddiiguin prinsihppaáššiid birra ja áššiid birra mat gusket ekonomijii.
- Sáddet sisa jahkeraportta Mu searvi- siiddu bokte gaskal odđajagemánu 1. ja 31. beaivvi.
- Ohcat doarjaga searvái suohkanis ja earáin. Dát lea dakkár bargu mii berre leat ovttas-bargun ruhtadolliin, čálliin ja ráđđeaddiin (čále báikkálaš áigemeriiid jahkejuvlii!)

Nubbinjodiheaddji

- Diđoštit mat jodiheaddji barggut leat nu ahte son sáhttá váldit badjelasas doaimma jus lea dárbu.
- Jođihit ovta dahje mánga čoahkkima.
- Stivra sáhttá addit nubbinjodiheaddjái dihto doaimmaid maid sohpet, omd. diehtojuohkin, rekrutteren ja miellattoočcodeapmi, aspirántajodiheaddjin dahje lágidemiid ovddasvásti-deaddjin.

Ruhtadoalli

Ruhtadoallis lea sierra gihpa, Kássagirji, iežas doaimmaide. Doppe čuožžu mii ruhtadoalli bargu lea ja movt son galgá fuolahit rehketdoalu. Dán gihppagis čilget ruhtadoalli váldobargguid nu ahte jođiheaddji ja ráđđeaddi maid diehtiba.

- Fuolahit 4H-searvvi ruđaid ja dávviriid. Čohkhet ja áimmahuššat guittiid ja eará ekonomalaš báhpriid.
- Cállit rehketdoalu buot dietnasiin ja goluin. Muitte ahte galgá leat čuovus buot poasttaide.
- Ráhkadir bušeahettaevtthusa ovttasráđiid stivrrain muđui ja ráđđeaddiguin.
- Diŋgot ávdnasiid Norgga 4H:s (ávdnasiid čakčafestii, čalmmustahttimii j.s.)
- Muitalit stivrii ekonomijja birra smávit čielggademiin juohke stivračoahkkimis.
- Loahpahit rehketdoalu ja dábuhit revisordiedáhusa ovdal jahkečoahkkima.
- Sáddet vuolláičállojuvvon rehketdoalločoahkkáigeasu, balánsakontto ja revišuvdnadiedáhusa Mu searvi-siiddu bokte ovdal juovlamánu 1. beaivvi.
- Áimmahuššat searvvi dávviriid (jus dát bargu ii gula earáide).
- Gozihit ahte reaidoruhtakássas eai leat badjelmeare olu ruđat, ja bidjet ruđaid konttoi bájkui nu jođánit go vejolaš manjel čoahkkima.
- Jus searvvis lea báikkálaš miellahtodivat, de galgá ruhtadoalli gáibidit daid máksojuvvot. Báikkálaš miellahtodivat boahtá 4H Norgga miellahttoruđaid lassin mat máksojuvvojtí sierra fakturas njuolga Norgga 4H:ii.
- Ohcat doarjaga searvái suohkanis ja earáin. Dát lea dakkár bargu mii berre leat ovttasbargun gaskal jodiheaddji, ruhtadoalli, cálli ja ráđđeaddi (cále báikkálaš áigemeriiid jahkejuvlii!).

Stivra ferte stivračoahkkimis mearridit geas galgá leat fápmudus disponeret searvvi kontto. Lea dehálaš ahte čuožžu referáhtas geas dat lea. Dábálačcat lea dát fápmudus ráđđeaddis ja ruhtadoallis.

Čálli

Čállis lea sierra gihpa, Čoahkkingirji, iežas doaimmaide. Čoahkkingirjjis čuožžu maid čálli galgá bargat ja movt galgá cállit referáhta ja beavdegirjji. Dán gihppagis čilget čálli váldobargguid nu ahte jođiheaddji ja ráđđeaddi maid diehtiba.

- Fuolahit ahte visot miellahtut ja luohttámušolbmot leat registrerejuvvon miellahttoregistarrii rievttes gulahallandieđuiguin (telefovndnanummar, čujuhus ja e-poasta). Dán dagat ovttasráđiid jodiheaddjiin, ruhtadollin ja ráđđeaddiin.

- Muitalit oðða miellahtuide ahte sii fertejít dieðihit sisá <https://4h.no/blimed> -siiddu bokte. Dieðihit miellahtuide geat heitet ahte sii galget dieðihit olggos Mu siiddu bokte <https://4h.no> -čujuhusas. Jus leat májggas geat galget dieðihuvvot olggos, de sáhttá čálli sáddet e-poastta deike: kontingent@4h.no.
- Stivra rievðada ieš luohttamušolbmuid Mu searvi -siiddus.
- Čállit ja sáddet gohčuma searvvi lágidemiide ja jahkečoahkkimii. Čálli sáhttá sáddet gohčuma e-poastta bokte Mu searvi -siiddus.
- Čállit oasheváldilisttu buot searvvi lágidemiin ja čoahkkimiin Čoahkkingirjái.
- Čállit referáhta buot stivračoahkkimiin, searvvi lágidemiin, leairrain ja kurssain.
- Fuolahit ahte searvvis leat ovdanbuktinávdnasat nu go plakáhtat márkanastindoaluide, Rabas dáluide dahje eará lágidemiide maidda searvi searvá.
- Váldit ovddasvástádusa searvvi diehtojuohkinbarggus, ja omd. sáddet dieðuid báikkálaš aviissaide go searvvis leat 4H-lágideamit, kurssat dahje leairrat.
- Sáddet jahkediedáhusa loguiguin ja sániiguin ja jahkeplána Mu searvi -siiddu bokte ovdal juovlamánu 1. beaivvi.
- Fuolahit ahte 4H-searvi registrerejuvvo Ovttatadregisterii ja Eaktodáhtolašregisterii (Brønnøysundregistarat), ja fuolahit ahte dieðut oðasmahttojuvvojít juohke jagi.
- Ohcat doarjaga searvái suohkanis ja earáin. Dát lea dakkár bargu mii berre leat ovttasbargun gaskal joðiheaddji, ruhtadoalli, čálli ja ráððeaddi (čále báikkálaš áigemeriid jahkejuvlii!).

Stivralahttu

- Didostit maid čálli bargá nu ahte sáhttá doaibmat su sajis jus čálli ii sáhte boahtit čoahkkimii. Dát sáhttá omd. mielddisbuktit čállit oassálastiidlisttu ja referáhta.
- Eará erenoamáš doaimmat maid stivra mearrida, omd.:
 - doaibmat ávnashálddašeaddjin
 - joðihit guoimmuhanbarggu
 - váldit ovddasvástádusa aspirántaleairraide
 - doaibmat oahppojoðiheaddjin dahje gilvojoðiheaddjin

Go stivras leat gažaldagat 4H-searvvi doaimmaheami birra, de gávdná dávjá vástádusa searvvi njuolggadusain. Njuolggadusat muitait movt galgá joðihit searvvi. Stivrra bargu regulerejuvvo 4H-servviid normálanjuolggadusain:

Stivrra bargu lea joðihit 4H-searvvi barggu daid njuolggadusaid ja mearrádusaid mielde mat gustoit Norgga 4H- organisašuvnnas. Stivras lea ovddasvástádus 4H-searvvi ekonomijii ja doaimmaide.

4H-servviid normálanjuolggadusaid gávdná Čoahkkingirjji loahpageahčen ja dáppe:
<https://4h.no/om-4h/organisasjon/vedtekter-og-retningslinjer/>

Searvi bargu

Stivras lea ovddasvástádus stivračoahkkimiidda, searvvi doaimmaide, lágidemiide, 4H-čoahkkimii ja jahkečoahkkimii

Stivra galgá ovttasráđiid ráđđeaddiin ráhkkanahittit čoahkkimiid ja iešguđetlágan doaimmaid searvvis.

1) Stivračoahkkin

Buorre plánen lea dehálaš jus galgá oažžut áigái buriid doaimmaid searvvis. Lea stivra mii pláne searvvi doaimmaid jahkeplána vuodul man jahkečoahkkin lea mearridan. Stivra doallá stivračoahkkima plánen ja soahpan dihte maid galget dahkat. Lea jođiheaddji ovddasvástádus gohččut stivračoahkkimii, muhto lea lunddolaš ahte jođiheaddji ja ráđđeaddi ovdalgihtii soahpaba guđiid áššiid stivra galgá giedahallat čuovvovaš čoahkkimis.

Jođiheaddji sáhttá čállit gohččuma ieš, dahje ovttasbargat čálliin dan hárrai. Gohččun sáddejuvvo buohkaide stivras ja ráđđeaddái. Gohččun sáhttá sáddejuvvot e-poastta bokte jus stivra lea soahpan nu.

Muhtin servviin leat fásta stivračoahkkimat okte mánus, ja earát ges válljejit doallat stivračoahkkima dárbbu mielde. Lea goitge ovdamunni soahpat stivračoahkkinbeivviid lagi plánedettiin. Dalle šaddá álkit doallat čoahkkimiid.

Stivračoahkkin čáđahuvvo buoremuddui ovta lágje buot organisašuvnnain, ja lea dávjá fásta áššelistu mii čuvvojuvvo. Dá lea stivračoahkkingohččuma ovdamearka.

Dákko bokte gohččojuvvo Bjørka 4H stivračoahkkimii

Dáhton: Borgemánu 10. beaivi
Dii.: 18.00

Báiki: Jođiheaddji Kari Nordmann viesus

Áššelistu

1. Dohkkehít gohččuma ja áššelisttu
2. Dohkkehít referáhta ovđđit čoahkkimis
3. Ekonomiija ja rehketdoallu
4. Sisaboahtá poasta/referáhtaáššit/diehtojuohkináššit
5. Plánet searvvi boahtte lágideami
6. Muđui

Kari Nordmann Jođiheaddji

Stivračoahkkingohččuma ovdamearka

Stivračoahkkima čađaheapmi

Njeallje vuosttaš ášši leat dábálaččat mielde visot stivračoahkkimiin. Ášši 1 oktavuođas sáhttá jođiheaddji jearrat leat go ovttasge áššit Muđui vuollái. Sáhttet leat áššit maid eará stivralahtut háliidit digaštallat stivrras, dahje áššit mat leat boahtán jođiheaddjái dahje ráđđeaddiide manjnel go gohčun sáddejuvvui. Lea dábálaš ahte eai dahkkojuvvo mearrádusat áššiin mat loktejuvvoyit Muđui vuolde, ja jus leat áššit main berre dahkkojuvvot mearrádus, de sáhtá stivra mearridit loktet ášši čuovvovaš stivračoahkkimis.

Čálli lohká referáhta ovddit stivračoahkkimis ja searvvi doaimmain. Stivra sáhttá kommenteeret referáhta, ja de čállá čálli dan čoahkkima referáhtii.

Ruhtadoallis lea ovddasvástádus muitalit ekonomiija ja rehketdoalu birra. Dán oktavuođas lea lunddolaš namuhit man olu ruhta lea báŋkkus ja vejolaš rehkegiid mat leat boahtán searvái.

Stivra galgá diehtit galle miellahtu searvvis leat. Leat go odđa miellahtut dieđihuvvon sisa, ja leat go sii geat leat heitán dieđihuvvon olggos? Stivra berre maiddái dárkkistit oassálastiidlisttu mii lea čoahkkingirjjis. Jus miellahtut galget oažžut mearkka čakčafeasttas, de fertejít searvat unnimustá beali searvvi čoahkkimiidda. Jus muhtin miellahttu sáhttá massit mearkkas danne go lea beare unnán searvan, de berre stivra váldit oktavuođa suinna ja muitalit 50 %-njuolggadusa birra.

Sisabohtán poastta/referáhttaáššiid/diehtojuhokináššiid vuolde lea lunddolaš loktet áššiid mat bohtet fylkka 4H:s ja Norgga 4H:s. Áššit mat galget meannuduvvot stivračoahkkimis rievddadit čoahkkimis čoahkkimii, muhto searvvi čuovvovaš doaimma plánen láve leat dábálaš ášši. Dasa lassin lea vuogas geahčadit jahkejuvlla oaidnin dihte makkár áššiid lea lunddolaš giedħahallat, dan mielde guđe mánu čoahkkin lágiduvvo.

Go plánebehtet searvvi čoahkkimiid, de berrebehtet geahččalit addit ovddasvástádusa ja doaimmaid maiddái eará lahtuide go dušše sidjiide geat čohkkájít stivrras. Ii leat nu ahte stivra galgá bargat buot ieš! Muhto jus eará miellahtut galget váldit ovddasvástádusa, de fertejít beassat diehtit buori áiggis ahte sis lea bargodoabma maid galget čoavdit. Miellahtut sáhttet omd. vuoruid mielde váldit ovddasvástádusa searvvi doaimmaide dahje čoahkkimiidda. Dat mii lea dehálaš go stivra delegere (bidjá earáide) dákkár bargguid, lea ahte stivra ferte čuovvulit miellahtuid, muhto ii fal bargat barggu sin ovddas. Ii leat somá oažžut barggu man goitge ii beasa bargat danne go muhtin stivrras oaivvilda ahte dasa lea dušše okta vejolaš čoavddus. Jahkeplána lea ávkkálaš veahkkeneavvu searvvi čoahkkimiid plánemis. Sihke daid maidda stivrras alddis lea ovddasvástádus plánet, ja daidda maid miellahtut galget plánet.

Referáhta stivračoahkkimis

Lea čálli guhte čállá referáhta stivračoahkkimis Čoahkkingirjjis. Čálli sáhttá dieđusge čállit referáhta dihtoriin, muhto dalle lea vuogas liibmet dan Čoahkkingirjjis vai visot leat čoahkis ovttas sajis. Čoahkkinreferáhtta sáhttá maiddái biddjojuvvot miellahttoregisterii arkiveremii gustovaš jahkái. Referáhttaovdamearka gávdno Čoahkkingirjjis.

2) 4H-doaimmat searvvis

Searvvis leat olu iešguđetlágan doaimmat jagi čađa, ja dát čužżot jahkeplánas. Visot searvvi miellahtut berrejít oažžut 4H-searvvi jahkeplána nu jođánit go vejolaš manjnel jahkečoahkkima. Dalle lea álkit juohkehažžii čuovvut mielde ja plánet iežas doaimmaid.

Sáhttá leat nu ahte stivra ja jahkečoahkkin eai leat mearridan fáttá buot čoahkkimiidda jagi čađa, muhto go beaivi lea mearriduvvon, de lea álkit buot miellahtuide muitit ahte juoga dáhpáhuvvá 4H-searvvis. Okta eará buorre ráva lea doallat čoahkkimiid seamma beaivvi

mánus dahje vahkkus, go dalle han lea álkit muitit.

Lea goitge dehálaš ahte stivras leat buorit rutiinnat das movt diedut čoahkkimiid birra galget sáddejuvvot miellahtuide. Seurvvi čoahkkimat sáhttet maid leat vuogas liiban oažžut mielde óđđa miellahtuid, muhto dalle soaitit fertet geavahit eará almmuhanvuogi čoahkkimiid birra.

Mii leat ráhkadan listtu mas leat evttohusat movt sáhttá sáddet dieđuid searvvi čoahkkimiid birra, muhto gávdnojit sihkarit vel olu eambbo vuogit!

- Heŋget plakáhtaid skuvlii/rámbuvrái/šílljui
- sáddet e-poastta mas muittuha
- sáddet SMS mas muittuha
- searvvi ruovttusiiddu bokte
- oažžut searvvi doaimmaid mielde suohkana kulturkaleandarii dahje sullasažžii
- bidjat almmuhusa báikkálaš aviisii/sosiála mediai

Olu 4H:áriidda leat searvvi čoahkkimat dat deháleamos dáhpáhusat mat searvvis leat báikkálačcat. Veahkkin stivrii, ja vejolačcat miellahtuide, leat mii ráhkadan muitinlistoevttohusa das movt sáhttá čađahit buori 4H-čoahkkima.

1. Bures boahtin jođiheaddji bokte

Lea buorre vierru sávvat buohkaide bures boahtima, ja nu maiddái fuomášuhttit oassevál-diide ahte čoahkkin álgá.

2. 4H-lohpádus (vejolaččat loahpas)

Mihttomearri ferte leat ahte dat lea buot čoahkkimiid áššelisttus.

3. Nammačuorvun čálli bokte

Jus galgá oažžut mearkka čakčafeasttas, de ferte oažžut dohkkehuvvot 4H-prošeavta ja oassálastit unnimustá beali searvvi lágidemiin. Danne lea dehálaš registeret buot oassevál-diid čoahkkingirjái.

4. Doaimmat

4H mihttomearri lea «oahppat bargama bokte». Dát berre vuhttot 4H-čoahkkimiin! Min čoahkkimiin berrejít leat olu doaimmat ja suohtasat. 4H:árat sáhttet ovdanbuktit iežaset 4H-prošeavtaid, čoahkkimis sáhttá leat dihto fáddá oktan gullevaš doaimmaiguin, sáhttá leat guoimmuheapmi, lávlagat, stohkosat, gilvvohallamat, biebmoráhkadeapmi.

Unnimustá okte jagis berre searvvis leat doaibma mii čatnasa 4H našuvnnalaš áŋgirušsansuorgái. Seurvvi čoahkkin sáhttá leat olgun dahje siste ja dii mearridehpet dieđusge ieža maid dakhabehtet. Eanas lea vejolaš jus lea dáhttu!

5. Diehtojuohkin/dieđut

Dat čuokkis addá jođiheaddjái ja ráđđeaddái liibba muitalit áššiid birra mat dáhpáhuvvet stivras, searvvis, fylkkas, dieđihanáigemeriiid birra, leairamátkkiid plánema birra jna. Jođiheaddji berre maiddái muittuhit 4H-searvvi boahtte čoahkkima birra, muitalit geas lea ovddasvástádus dasa ja mii čoahkkima fáddá lea. Allet ane olu áiggi dán čuoggái! 4H:árat háliidit dakhkat juoidá ieža.

6. Giitu otnážii

Oktasaš loahpaheapmi lea dehálaš searvevuoda ja čanastatdovddu dihte. Buorre vuohki loahpa-hit lea čuožžut riekkisin, áinnas lávlut lávlaga, sáddet «čuotnama», cealkit 4H-lohpádusa jna.

Referáhtta searvvi 4H-čoahkkimiin

Čállis lea ovddasvástádus čállit referáhta buot searvvi čoahkkimiin. Eai dárbbaš leat guhkit, muhto čále oanehačcat mii čoahkkima fáddá lei ja gallis serve. Referáhtta lea ávkkálaš majjel go galgá čállit jahkediedáhusa. Čoahkkingirjjis lea referáhttaovdamearka.

3) Jahkečoahkkin

Jahkečoahkkin lea searvvi eanemus formálalaš čoahkkin. Njuolgadusaid mielde galgá searvi čáðahit jahkečoahkkima ovdal skábmamánu 24. beaivvi. Jahkečoahkkima čáðaheamis leat fásta rámmat ja rutiinnat, ja dát leat buorremuddui ovttalágánat visot organisašuvnnain. Jahkečoahkkin galga giedahallat:

- a) Jahkediedáhusa stivrras searvvi barggu birra majemus lagi.
- b) Searvvi rehketdoalu majemus lagi, man searvvi ruhtadoalli ja revisor leaba vuolláičállán.
- c) Jahkeplánaevttohusa boahtte jahkái.
- d) Bušeahettaevttohusa boahtte jahkái.
- e) Eará sisaboahztán áššiid. Galget leat sáddejuvvon stivrii unnimustá 5 beaivvi ovdal jahkečoahkkima.
- f) Válggaid jahkái ain hávális:
 - Joðiheaddji, nubbinjoðiheaddji, ruhtadoalli, čálli ja unnimustá okta stivraláhttu searvvi stivrii. Miellahtut gaskal 10 - 25 ja, geain ii leat vuos plakeahhta, sáhttet válljejuvvot stivrii
 - Ráððeaddiid searvái.
 - 2 ovddasteaddji oktan várrelahtuigun fylkka 4H jahkečoahkkimii.
 - Válljet válddálaš olbmo gii sáhttá dahkat šiehtadusaid searvvi ovddas ovttasráðiid searvvi ráððeaddi A:in (prokura).
 - Vejolaš ovddasteaddji(-steddjiiid) suohkana 4H-lávdegoddái, dahje eará válljejuvvon ovddastandoaimmaide.
 - Válgalávdegotti mas leat 3 lahtu, ja okta várrelahttu.
 - Revisora vuolláičállit rehketdoalu.

Joðiheaddji galgá válljejuvvot čálalaččat. Eará persovdnaválljemiin galget leat čálalaš válggat jus lea eambbo go okta evttohas dahje jus oktage gáibida. Guoros jienat rehkenastojuvvojit dohkálaš jietnan. Jus jienat leat dássálaga, de galgá jahkečoahkkin jienastit oððasis. Jus jienat ain leat dássálaga, de galgá válgá mearriduvvot vuorbádeami bokte.

Jahkečoahkkima čađaheami njuolggadusat čužžot 4H-servviid oppalašnjuolggadusain:

§ 5. Jahkečoahkkkin

Jahkečoahkkin lea 4H-searvvi alimus orgána. Jahkečoahkkin galgá čađahuvvot juohke lagi ovdal skábmamánu 24. beaivvi.

Stivra gohču jahkečoahkkimii. Seavvi miellahtut ožžot gohčuma jahkečoahkkimii/dieđáhusa jahkečoahkkima birra unnimustá 10 beaivvi ovdal čoahkkima.

Miellahtuin gaskal 10 ja 26 lagi geat leat leamaš mielde unnimustá 1 mánu ja geat leat máksán miellahttodivada, lea jienastanvuogatvuoha.

Referáhtta jahkečoahkkiis čállojuvvo čoahkkingirjái.

Buot čoahkkimat gáibidit buori plánema, muhto jahkečoahkkin vel eambbo go muđui. Leat olu ášshit mat galget giedđahallojuvvot jahkečoahkkimis mat galget leat ráhkkanahattojuvvon ja gárvásat ovdalgihtii. Erenoamážit ruhtadoallis ja cállis leat olu doaimmat ovdal jahkečoahkkima, muhto eará stivralahtut berrejít maid yeahkehít.

Ruhtadoalli ferte gárvet rehketdoalu buori áiggis nu ahte revisor olle revideret dan ovdal jahkečoahkkima. Mañnel jahkečoahkkima galgá ruhtadoalli bidjat reviderejuvvon rehketdoalu Mu seavvi -siidui ovdal juovlamánu 1. beaivvi.

Čállis lea ovddasvástádus cállit seavvi jahkediedáhusa. Jahkediedáhus loguiguin ja sániiguin galgá registrerejuvvot Mu seavvi -siiddu bokte ovdal juovlamánu 1. beaivvi. Jahkediedáhus (sihke loguiguin ja sániiguin) sáhttá biddjot njuolga Mu seavvi -siidui, ja sáhttá dasto čálihuvvot olggos «Raporttat»-siiddus jahkečoahkkimii. Muitte liibmet kopijja čoahkkingirjái.

Jahkečoahkkima čađaheapmi

Vuosttaš áššiid jahkečoahkkima áššelisttus gohčodit čoahkkima vuodđudeapmin. Dainna oaiv-vildit ahte dalle mearriduvvo geas lea ovddasvástádus masage jahkečoahkkimis. Ii dárbaš leat jođiheaddji gii lea čoahkkinjodiheaddji jahkečoahkkimis. Olu organisašuvnnain dahket nu ahte jođiheaddji ii jodít čoahkkima. Fylkkaid 4H ja guovddáš 4H jahkečoahkkimiin láve leat sierra čoahkkinjodiheaddji. Ii jahkečoahkkima refereanta ge dárbaš leat cálli.

Jahkečoahkkinbeavdegirji

Jahkečoahkkinreferáhtta lea eambbo formálalaš go stivračoahkkima ja 4H-searvvi eará čoahkkimiid referáhtta, ja mii gohčodit daid beavdegirjin eat ge referáhttan. Vuosttaš mii galgá čuožut beavdegirjjis lea 4H-searvvi namma, čoahkkinbáiki, dáhton, gallis serve ja gii lei čoahkkinjodiheaddji ja refereanta. Jahkečoahkkin vállje ovtta olbmo dárkkistit ahte beavdegirji lea čállojuvvon riekta, ja son galgá vuolláičállit dan ovttas čoahkkinjodiheaddjiin ja refereanttain. Beavdegirjái galgá cállit juohke ovttaskas ášši mearrádusaid. Jus leat mánga mearrádusevttohusa ja ášši mearriduvvo jienasteami bokte, de galgá jietnalohku mielde beavdegirjái. Beavdegirji galgá maid muitalit gii lea válljejuvvon iešguđetge ámmáhiidda. Jus leat čálalaš válggat, de galgá dat boahtit ovdan, ja jietnalohku maid leat mielde.

Čoahkkingirjjis gávdnabehtet jahkeplána-, referáhtta-, jahkediedáhus- ja jahkečoahkkinbeavdegirjemálaid.

Ovdamearka

Gohčun jahkečoahkkimii

Jahkečoahkkimis leat dábálaččat fásta áššit, danne láve gohčun leat sullii ná:

Buot Bjørka 4H miellahtuide

Arendála skábmamánu 1. b. 20xx

Dákko bokte gohčcojuvvo Bjørka 4H jahkečoahkkimii

Dáhton: skábmamánu 10. beaivi

Dii.: 18.00 – 20.00

Báiki: Birkenlund mánáidskuvla

Áššelistu

1. Dohkkehít gohčuma ja áššelisttu
2. Válljet čoahkkinjoðiheaddji, refereantta ja ovta lahtu vuolláičállit beavdegirjji
3. Válljet jietnalohkkiid
4. Jahkedieðáhus
5. Reviderejuvvon rehketoallu
6. Sisabohtán áššit
7. Boahtte jagi jahkeplána evttohus
8. Bušeahhtaevttohus boahtte jahkái mas mearrida vej. miellahttodivada searvái
9. Válggat
 - a. Válljet joðiheaddji, nubbinjoðiheaddji, cálli, ruhtadoalli ja stivralahtu
 - b. Válljet ráððeaddiid
 - c. Válljet guokte ovddasteaddji oktan várrelahtuiguin fylkka jahkečoahkkimii
 - d. Válljet guokte ovddasteaddji suohkana 4H-lávdegoddái (jus lea áigeguovdil)
 - e. Válljet golbma lahtu ja ovta várrelahta válgalávdegoddái.
 - f. Válljet revisora

Jus dus leat áššit maid háliidat váldit bajás 6. áššis – sisabohtán áššit, de fertet dieðihit stivrii, eandalii čálalaččat, manjemustá vihtta beaivvi ovdal jahkečoahkkima. Marjnel go jahkečoahkkin lea čaðahuvvon, de mii juohkásit joavkkuide ja ráhkadir šaddofáhtaid maiguin loahpahit eahkeda.

Bures boahtin!

Kari Nordmann
Joðiheaddji

Doaimmat

4H-searvvis leat miellahtut ieža geat mearridit maid searvi galgá bargat jagi čaða.

Dán siiddus gávnнат don гii leat searvvi jodiheaddji dahje ráðdeaddi sihke árvalusaid doaimmaide ja geaiguin dii sáhtášeiddet ovttasbargat. Lea jierpmálaš ovttasbargat eará servviiguin ja organisašuvnnaiguin, oainnat ovttas dii sáhttibehtet bargat vel eambbo go maid iehčaneattet nagodehpet. Dii sáhttibehtet ovdamearkka dihte bovdet Bivdo- ja guolástansearvvi oahpahit didjiide dihto guollebivdinteknihkaid, ja dii sáhttibehtet oahpahit sidjiide movt sii sáhtáše lágidit suohtaset doaluid gos leat stohkosat ja gilvvut. Dii sáhttibehtet oahpahit skuvlla ohppiidráððái movt buorre stivra bargá ovttas, FAU iešguðetge stivraámmáhiid birra jna.

Čállet maiddái geas lea ovddasvástádus iešguðetge doaimmaide, sáhttet leat miellahtut ja váhnemat/sadjásac̄at. Muhtin sáhtá váldit mielde borramuša, earát sáhttet čaðahit doaimma. Buot barggut sáhttet delegerejuvvot!

Gearggusvuodaplána

4H galgá leat oadjebas ja buorre organisašuvdna buohkaide. Gearggusvuohta lea dehálaš eastadan dihte lihkohisvuodaid ja sávakeahtes dáhpáhusaid ja dusten dihte daid jus dat goitge bohciidit. Norgga 4H bajtdási gearggusvuodaplána čilge ovddasvástádusa, organiserema, gearggusvuodajodiheami ja diehtojuohkima roasuid oktavuoðas. Dat lea ráhkaduvvon Norgga 4H váste našuvnnalačcat, fylkkaid 4H váste ja báikkálaš 4H váste, báikkálaš dán oktavuoðas mearkkaša 4H-searvvit ja 4H-dálut. Gearggusvuodaplána gusto buot doaluide ja doaimmaide maid 4H lágida. Plána gávnнат Norgga 4H neahttiidduin: <https://4h.no/om-4h/organisasjon/beredskap-og-sikkerhet/>

Ovttasbargoguoimmit

Dá leat muhtin evttohusat geaiguin sáhtášii ovttasbargat:

Váhnemat, váhnensadjásac̄at, ránnját, prošeaktabagadallit, suohkana eanandoallokantuvra, Boanddaidsearvi, Gilinissonsearvi, Gilinuoraidsearvi, Duodjesearvi, Bivdo- ja guolástansearvi, Historjáshearvi, Gilvvagárdesearevvi, valáštallansearvi, 4H-alumnat, searvvi ovddeš miellahtut, eará 4H-searvvit, eará ráðdeaddit, suohkan, skuvla ja 4H-kantuvra.

Evttohusat doaimmaide

- Luovvarbivdu
- Mátkit olgoáimmus: idjadanmátki dahje beaivemátki gos lea ovdamearkka dihte dolasteapmi, sihkkelastin, kanomátki, guollebivdin, gizzun, fuollan, goavdehuksen, beanavuodjin, lávostallan, luonddubálgá vázzin. Maid vel fuomášehpet searvvis?
- Karnevála: bovdejehket ránnjásearvvi dahje lágidehket rabas doaluid buohkaide lagasbirrasis
- Fámolaš álgu: doaibma dahje vahkkoloahppamátki lagi álggus go álggaha 4H-prošeavttia. Buohkat sáhttet oažžut yeahki boahtit johtui prošeavttain.
- Cowboybeaivi: olgobeaivi go gárvida ja stoahká cowboyan ja indiánerin. Lávvu, dolas bassin, dávgi ja njuolla, njuollabálkun, riiden, njarostallan. Vuovdemátki goahkain.
- Guopparmátki guopparčehtiin, biebmoráhkadeapmi maŋŋel.
- Bad taste-party oktan spábbadoaškungilvvuin.
- Oktasaš loaddavuovdinbeaivi, pizzahávskkohallamiin maŋŋel.
- Šleđgonlahttu lummalámpái/luonddubálggis.
- Sierra fáddábeaivi senioraide.
- Sarritmátki čuovvovaš muffinsagáhkkenbeivviin.
- Drama-/teáhterjoavku čakčafeastaguoimmuheapmin. (Sáhttá go searvvis leat dát oktasaš 4H-prošeaktan? Geahča sierra fáktásiiddu prošeaktabarggu birra).
- Vuovdebeaivi olles lagasbirrasii.

Eambbo evttohusaid gávdnabehtet 4H Norge doaibmabáŋkkus:

<https://4h.no/oppdragsbanken/>

Prošeaktabargu

4H-prošeavtta ulbmil lea ahte don galggat oahppat bargama bokte.

4H-prošeaktabarggu sáhttá juohkit golmma vállooassái: Ovdabargu, čádaheapmi ja loahpaheapmi.

Ovdabargui gullet prošeavtta ja molssaeavttu válljen, siehtadusat, plána, bušeahetta ja čoahkkinplána.

Čádaheapmi mielddisbuktá praktikhalaš barggu ja čiekjudeami, searvvi doaimmaid ja barggu registrerema.

Loahpaheapmi mielddisbuktá rehketoaluu, evaluerema ja čajáhusa.

4H-prošeavttat registrerejuvvojit digitálalaččat: <https://4h.no/4h-prosjekter/>

Oðdajagemánu guovvamánnui

- Gávnna fáttá man birra háliidivčet oahppat eambbo, dahje man birra it máhte nu olu ovdalačcas
- Siehta olbmuiguin ruovttus, lea go dát ortnegis? Sáhtát go ovttasbargat eambbosiiguin searvvis?
- Ráhkat siehtadusa juoppain iežat váhnemiin/sadjásacčain. Čielggat gii galgá máksit vejolaš goluid. Sáhtát go bargat prošeavttain ruovttus? Sáhtát go čáðahit osiid prošeavttas eará sajis? Geaiguin sáhtáshit ovttasbargat?
- Dárbašat go sierra prošeaktabagadalli?
- Registrere iežat prošeaktaválljema deike: <https://4h.no/4h-prosjekter/> ja sádde prošeaktplána dohkkeheapmái.

Iskka 4H doaibmabájkku, <https://4h.no/oppdragsbank>, soaittát gávdhat doaimmaid maid sáhtát geavahit iežat 4H-prošeavtta olis.

Njukčamánu geasselupmu

- Plánii, maid ráhkadat, sáhttá leat vuogas čállit áigemeriiid goas guhge oassi galgá čáðahuvvot. Seniorat: ráhkadehket bušeahtha!
- Muitte govvet olu barggadettiin! Dalle lea buorre válljenvárri čakčafeastta čajáhussii.
- Odasmahte prošeavtta prošeaktalávddis daði mielde go ovdánat doaimmaiguin. Guorahala lea go mihkkege prošeavttas maid sáhttá dušše giiddat bargat, ii ge manjel?
- Bivdde bearrašis ja oahppásiin veahki, neavvagiid ja rávvagiid barggadettiin.
- Vurke guittiid. Lea jierpmálaš dadistaga deavdit rehkettollui.
- Buohastahte bušeahtain. Movt orro manname?

Borgemánnu ja čakčamánnu

- Leat go bargan prošeavttain geasseluomus, vai fertet go ražastit eambbo dál? Jus ain leat diŋgat mat eai leat vuos ráhkaduvvon dahje buvttaduvvon, de berre dat dahkkojuvvot dál.
- Čaðahit doaimma earáide searvvis. Jurddaš ahte don galggat oahpahit earáide juoidá oððasa!
- Gárvvistit rehketdoalu, buohtastahttit bušeahtain. Movt manai? Manne manai nu? Mii livčii sáhttán dahkkot eará lágje?
- Evaluere prošeavtta prošeaktalávddis. Muitte kommenteret sihke dan mii manai plána mielde, ja dan mii ii mannan plána mielde. Jus juoga ii mannan nu go lei plánejuvvon, manne ii mannan, ja maid livčet sáhttán dahkat eará lágje?
- Ráhkat govvádusa čájáhusas go evalueret prošeavtta.
- Gárvvis prošeavtta ja sádde dohkkeheapmái.

Golggotmánnu

- Ráhkanit čakčafeastta čájáhussii: Ráhkat ovdamemarkka dihte plakáhtaid ja govvačájáhusa, oza dávviriid maid áiggut čájehit.
- Makkár diŋgaid sáhtán váldit mielde čájáhussii mat buoremusat čájehit dan maid lean oahppan?
- Lea go mihkkege maid sáhtán váldit mielde mii dagašii čájáhusa gelddolažžan ja mii bovttášii beroštumi?

4H-beaivi

Mii rehkenastit miessemánu 4. beaivvi Norgga 4H riegádanbeaivin, ja juohke jagi leat doalut dan beaivvi miehtá riikka.

4H álgú lei USA:s 1903:s. Texasa bumbolboanddat giksašuvve goppáiguin mat billistedje šattuid. Amerihkká ráddhehusa sáddii Seaman A. Knapp Texasii veahkehit boanddaid geahčaladdat eará gilvinvugiid. Muhto boanddat eai lean nu mielas geahčaladdat odđa vugiid, ja ášít ovdánišgohte easka go muhtin nuorat besse geahčaladdat. 1907:s ásahuvvui vuosttaš nuoraidsearvi. Nuorat ožo smávva eananbihtážiid maid gilve Knappa rávvagiid mielde. Šaddu nuoraid eananbihtáin lei guða geardde stuorát go dábálačat, ja dalle álge boanddat maid bargat odđa vugiid mielde.

Norgga 4H historjá

1926:s ásahuvvojedje vuosttaš eanandoalloosearvvit Norggas USA málle mielde. Lei erenoamážit Noregs Ungdomslag (Norgga Nuoraidsearvi) mii barggai dáinna. 1936:s ásahuvvui Landslaget for Norske Jordbruksklubber (Norgga Eanandoalloservviid Riikkasearvi) mii čohkkii servviid barggu miehtá riikka. Dát rehkenastojuvv Norgga 4H-barggu álgun.

Trøndelága lei árrat joðus iežas nuoraidservviiguin. Dát eai lean rievtti mielde eanandoalloosearvvit, muhto ledje dávjá 4H-servviid álgun. Ski searvvit Akershusas ja Tinn searvvit Telemárkkus rehkenastojuvvoyit riikka vuosttaš 4H-searvin. Dát searvvit gohčoduvvojedje eanandoalloosearvin ja leat njuolggó álgun 4H-servviide. Telemárkkus ásahuvvui vuosttaš eanandoalloosearvi Atrås Tinnas 1926:s, ja doppe lea leamaš doaibma čađat dan rájes, ja lea ain dál. Cuonjománu 3. beaivvi 1936 vuodđuduuvvui «Landslaget for Norske Jordbruksklubber» (Norgga Eanandoalloservviid Riikkasearvi), ja Riikkasearvi Lágat mearriduvvojedje miessemánu 4. beaivvi seamma jagi.

Olu searvvit ja 4H:árat ávvudit beaivvi dainna ahte odđet olgun “Rabas ilmmi ovddas”.

Ávkkástala 4H-beivviin

4H-beaivi lea vuogas liiba čalmmustahttit iežas 4H-searvvi ja 4H barggu. Olu searvvit dollet diehtojuhkin-doaimmaid 4H-beaivvi oktavuođas iežaset lagasbirrasis, ja oallugat vuvdet 4H-loattaid dán beaivvi. Go searvvit hutket suohttasiid, ja erenoamážit 4H-beaivvi, de berre searvi bovdet báikkálaš aviissa muitalit 4H-beaivvi duogáža birra, 4H birra ja buot suohttasiid birra mat doppe dáhpáhuvvet!

Čakčafeasta

Čakčafeasta lea okta min somámus doaimmain.

Dá lea listu ráhkkanéapmái ja čaðaheapmái.

- Bija čakčafeastta dáhtonja jahkeplánii man čállibehtet skábmamánus / juovlamánus. Diedít čakčafeastta dáhtonja fylkka 4H:ii nu árrat go vejolaš.
- Fuolat ahte čakčafeastalistu lea odasmahttojuvvon. Juohke ovttaskas miellahtus lea ovddas-vástdaus registeret iežas prošeavtta juogo dan boekte ahte oažžu prošeaktaplána dohkkehuvvot prošeaktalávddis dahje go registrere prošeavtta gihppagiin Mu siiddu bochte på <https://4h.no>-siiddus. Čakčafeastalisttu sáhtát viežzat "Raporttat" -siiddus Mu searvi -siiddus bochte.
- Hágá prošeaktaárvvoštalliid buori áiggis. Vállje ovdamarkka dihte searvvi ráððeaddiid, alumnaid, fágaolbmuid jna.
- Diŋgo doalloviesu čakčafestii buori áiggis. Olu searvvit geavahit seamma doalloviesu juohke jagi.
- Bija prošeaktabarggu fáddán muhtin searvvi lágidemiide giða mielde sihkkarastin dihte ahte buohkat bohtet johtui, ja ahte leat čállán šiehtadusa ja ráhkadan prošeaktaplána.
- Muital čakčafeastta birra! Sádde preassadiedáhusa aviissaide ja TV:ii, ja ráhkät plakáhtaid, almmut lágideami sosiála median dahje Ungfritud.no -siiddus. Čalmmustahte ahte dát lea rabas lágideapmi.
- Bovdehusat – galget go muhtin erenoamáš guossit bovdejuvvot festii, ovdamarkka dihte sponsorat, suohkana ovddasteaddjít, skuvlaoahppit?
- Juogadehket bargguid buohkaid gaskkas searvvis; biebmu/guosoheapmi, loaddavuovdin ja vuottut, guoimmuheapmi, stuolut ja beavddit, teknikhalaš rusttegat, lávdegovčas, ligget doalloviesu ovdal go sii geat galget árvvoštallat prošeavttaid bohtet, čorget ja bassat doalloviesu maŋjel čakčafeastta, skeanjkkat (muhtin searvvit addet smávit fuomášumi soapmásii gean háliidit gudnejahttít; sponsoriidda geat leat searvan čakčafestii, prošeaktaárvvoštalliide, earáide eat leat bangan erenoamáš barggu).
- Čaðahanplána lea vuogas dán plánema oktavuoðas. Dás berre leat mielde mii galgá dáhpáhuvvat, goas dat galgá dáhpáhuvvat ja geas lea ovddasvástádus ahte dat dáhpáhuvvá.
- Sáhttá go muhtin prošeavttaid ovdanbuktit eará sajis go čakčafeasttas?
- Iskka lea go din searvvis makkárge ávvudeapmi – galgá go dat ávvuduvvot?
- Čakčafeasta lea veaháš allaáigásaš, nu ahte mii čiŋadit.
- Muhtin stivrras berre jodíhit feastta. Muitte hupmat jitnosit vai buohkat gullet, dahje geavat mikrofovnna.
- Odðja miellahtut geat leat álgán čakčat galget maid válđojuvvot mielde čakčafeastta praktikhalaš bargui.
- <https://4h.no/ressurssider/grafisk-profil/> -siiddus sáhttá 4H-searvi viežzat fiinna gihpa-, plakáhta- ja bovdehusmálaid main lea 4H-logo maid sáhttá geavahit čakčafeastta plánemis.

Mearkavuogádat

Go miellahtut leat čaðahan ja ožžon dohkkehuvvot 4H-jagi ja prošeavtta, de ožžot mearkkaid

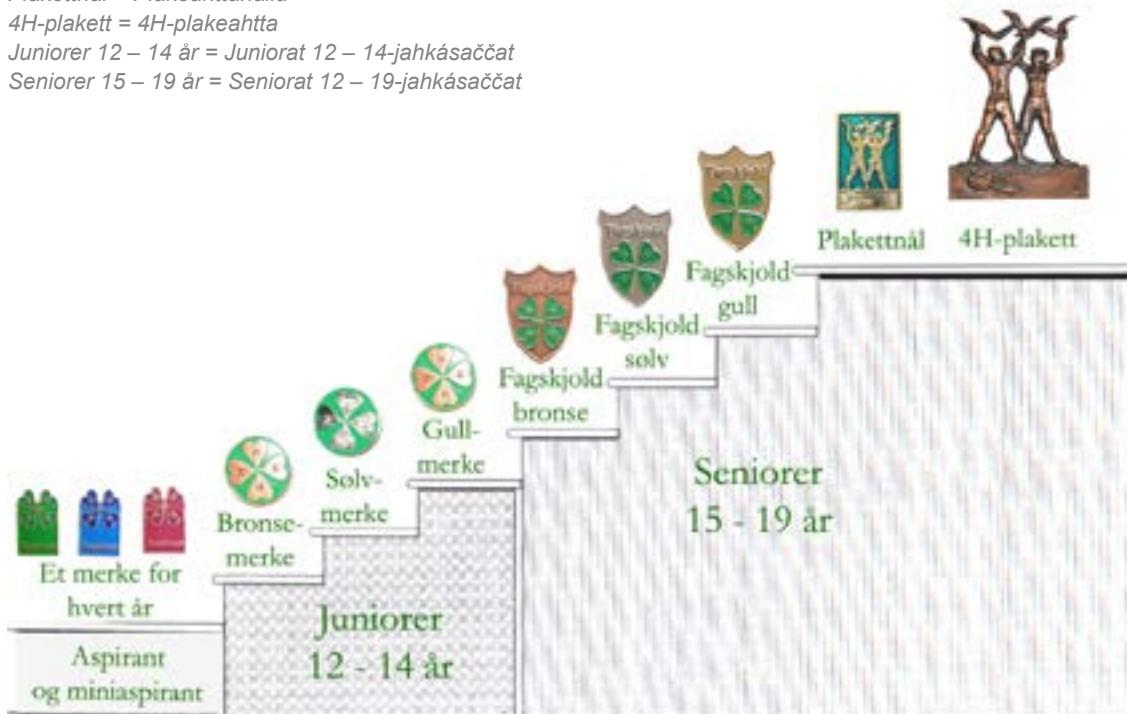
Dáppe sáhtát lohkat eambbo 4H mearkavuogádaga birra:

<https://4h.no/for-4h-ere/merkesystemet/>

FUOM: Sii geat leat njuiken muhtin jagiid badjel, fertejít "duohpat" mearkkaid ovdal go besset viidásseappot. Ovdal go sáhttá oažžut plakehta, de ferte gártadan visot mearkkaid.

Buot miellahtut sáhttet ieža iskat prošeaktalávddi Mu prošeaktaprofiila -siiddu olis (<https://4h.no/4h-prosjekter>) dahje Mu doaimmaid vuolde <https://4h.no:s> guðiid mearkkaid sii galget oažžut. Searvvi ráðdeaddi sáhttá geahčat buot searvvi miellahtuid.

*Et merke for hvert år = Okta mearka guðege jahkái
Aspirant og miniaspirant = Aspiránta ja miniaspiránta
Bronsemerke = Bronsamearka
Sølvmerke = Silbamearka
Gullmerke = Gollemarka
Fagskjold bronse = Fágagalba bronsa
Fagskjold sølv = Fágagalba silba
Fagskjold gull = Fágagalba golli
Plakettnál = Plakeahttanállu
4H-plakett = 4H-plakeahetta
Juniorer 12 – 14 år = Juniorat 12 – 14-jahkásaččat
Seniorer 15 – 19 år = Seniorat 12 – 19-jahkásaččat*

Miellahtto-oččodeapmi

Oččodit odđa 4H-miellahtuid lea dehálaš!

Mii hálidit ahte nu oallugat go vejolaš besset searvat 4H buori searvevuhtii ja váldit oasi min árvvuin. Danne mii fertet rámidit 4H ja muitalit buohkaide man suohtas mis lea. Jus searvvis leat olu miellahtut iešguđetge agis ja iešguđetge gelbbolašvuđain, de leat eanebut geat sáhttet jugadit bargguid ja šaddá álkit ollet dahkat buot maid mii hálidit. Dasa lassin šaddá eambbo sosiálalaš ja searvi oažju eambbo ruđaid maid sáhttá geavahit doaimmaide.

Miellahtuid sáhttá oččodit juohke sajis ja vaikko goas. Deháleamos lea čalmmustahttit iežamet báikkálaš servodagas, medias ja muitalit buot buriid 4H birra.

Skábmamánnu ja juovlamánnu lea našuvnnalaš miellahtooččodanmánut. Dalle sáhttet buot searvvit našuvnnalačat bidjat searaid oččodit eambbo miellahtuid 4H:ii. Dán oktavuođas juhkkojuvvojit miellahtooččodan-vuoittut. Eambbo diedđut miellahtooččodeami ja miellahtooččodanmánu birra sáddejuvvojit searvebálvalusa bokte ja gávdnojít dáppe: <https://4h.no/ressurssider/verving/>.

Odđa miellahtut sáhttet diedđihit iežaset mielde dán siiddu bokte:

<https://4h.no/blimed>

Mediabargu

Dáppe gávnnat buriid cavgilemiid ja rávvagiid das movt oažžut mediafuomášumi

Mis leat olu buorit áššit, cavgileamit ja lágideamit 4H:s maid birra sahtášeimmet muallit. Mediat lávejit liikot cavgilemiide, ja mis 4H:s lea mihttomearrin ahte galgat šaddat čeahpibut muallit iežamet áššiid birra mediaide. 4H-miellahtut sáhhttet válljet “4H-searvvi čalmmustahttin” 4H-prošeaktan, ja ožžot de ovddasvástádusa čalmmustahttit searvvi medias ja bíkkálaš servodagas.

Muhtin rávvagat das movt háhkát buori mediaoktavuoða

Ale vuordde journalisttaid boahtit du lusa. Váldde oktavuoða jus don oaivvildat ahte dus leat miellagiddevaš dieđut. Journalisttain lea dávjá hoahppu, danne lávejit dávjá váldit oktavuoða olbmuiguin geaid dovdet ovdalačas go galget ráhkadir odđa ášši. Dalle lea buorre jus don leat leamaš oktavuoðas singuin ovdal, vai sii leat čállán du iežaset listui. Diedit lágidemiid ja doaim-maid birra buori áiggis. Ii leat doarvái riŋget aviisii beaivvi ovdal. Govve áinnas ja ráhká unna referáhtaža maid sáddet aviisii manjel go lágideapmi ja doaibma lea čađahuvvon. Gárvves artihk-kaliiguin lea álkit oažžut dieđuid aviisii. Geavat e-poastta ja čuovvul telefovndnaságastallamiin. Jus deavddát nu olu dán eavttuin go vejolaš, de lea buorre vejolašvuhta oažžut ášši almmuhuvvot.

Buorit áššit

- leat áššit mat guoskkahit nu oallugiid go vejolaš
- leat áššit mat sistisdollet odđasa. Bija odđasa álo ovddemussii buot čállosiidda ja namut dan ovddemus go válldát oktavuoða journalisttaiguin
- leat áššit main lea veaháš “sensašuvdnafáktor”
- leat eksklusiivvat, dat mearkkaša ahte dat geainna válldát oktavuoða lea áidna geasa attát dieđuid
- leat áššit main lea bíkkálaš mearkkašupmi

Journalista liiko

- gulahallanolbmuide
- bíkkálaš geahčastagaide ja oktavuoðaide
- doahttaleapmái
- gálduide
- konkreta faktáárkkaide

Mediageavaheami bokte beassá 4H-searvi

- čalmmustahttit iežas miellahtuide
- oččodit eambbo miellahtuid
- profileret 4H bureš
- eambbo oidnosii bíkkálaš servodagas

Min resursasiidduin

(<https://4h.no/ressurssider/synlig-gjoring/>) gávdnabehtet dieđuid ja ávkkálaš rávvagiid das movt sáhttá bargat searvvi čalmmustahttimiin. Dáppe gávnnat maiddái njuolggadusaid govvageavaheami birra 4H:s.

Mu searvi 4h.no:s

Mu searvi álkidahttá searvvi barggu

Mu siiddu ja Mu searvvi geavahusbagadusaid gávnat dáppe: <https://4h.no/ressurssider/medlemsregisteret/>. Rievdadusat mat gusket searvvi barggu čaðaheapmái almmuhuvvojít maiddái eará diehtojuohkinkanálain maid Norgga 4H geavaha.

Mu searvi -siiddus gávdnabehtet dieðuid mat leat miellahttoregisteriin. Mu searvvi gávnat Mu siiddu bokte <https://4h.no> -siiddus go leat sisaloggejuvvon. Mu searvi álkidahttá 4H-searvvi hálldašeami. Mu searvi/Raporttat -siiddu vuolde gávnat iešguðetge listtuid buot miellahtuin ja oapmahaččain, ja čakčafeastalisttu, jahkediedáhusa ja jahkeraporta.

Miellahttoregistara birra

Lea dehálaš ahte buohkat geat leat mielde 4H:s registrerejuvvorit miellahttoregisterii ja ahte dieðut leat oðasmahttojuvvon. Seavvvi stivrras lea ovddasvástádus oðasmahttit dieðuid stivraámmáhiid birra, muhto miellahtuin lea alddineaset ovddasvástádus Mu siiddu bokte fuolahit ahte dieðut sin birra leat oðasmahttojuvvon. Miellahtut galget maiddái ieža diedihit iežaset iešguðetge našuvnnalaš doaluide ja fylkkalágidemiide.

Norgga 4H ja fylkka 4H sáddejít miellahtobláðiit ja eará dieðuid miellahtuide miellahttoregisteriid vuodul. Fylkka 4H sáhttá maiddái deavdit 4H-duodaštusa, ja de fertejít miellahttodieðut leat riekta.

Geavaheaddjinamma ja beassansátni

Adno miellahtonummar ja beassansátni 4h.no:ii go galgá logget sisa registerii. Don sahtát oažžut lijkka iežat e-postii mainna ráhkadat odða beassansáni go deaddilat "vajálduhttán beassansáni". Deaddil lijkka, de oaččut eambbo dieðuid beassansáni rievdaamei birra: <https://4h.no/ressurssider/medlemsregisteret/#tile-2648-faq-27050>.

Miellahtolisttuid divvun

Olggosdieðiheamit galget sáddejuvvot e-poastta bokte čujuhussii contingent@4h.no, dát gustojjit odðajagemánu 1. beaivvi rájes čuovvovaš lagi. Sisadieðiheamit dahkojuvvorit <https://4h.no/blimed/> -siiddus. Ráððeaddirit sáhttet dieðihit sisa go sáddejít e-poastta fylkka 4H:ii.

Jahkediedáhus ja jahkeraporta

Visot 4H-searvvit galget registeret jahkediedáhusa ja jahkeraporta Mu searvi – siidui. Lea dušše 4H-searvvi odða joðiheaddji gii sáhttá mannat Mu searvi/jahkeraporta -siidui ja deavdit jahkečoahkkima jahkelogu ja dáhtonu odðajagemánu mielde. Jahkediedáhusa sáhttet buohkat stivrras sáddet sisa, muhto dábálaččat lea čálli gii dahká dan. Eambbo dieðut dán birra Čoahkkingirjjis. Stivraámmáhiid rievdaapepmi lea čálli ovddasvástádus.

Juovlamánu 1. beaivvi-áigemearri

4H-searvvit mat devdet jahkedieđáhusa ja jahkeraportta Mu searvi -siiddus 4h.no:s, ja bidjet dárbbalaš dokumeanttaid mielldusin ožžot juolluduvvot Frifond-ruđaid ja momsabuhtadusa. Dát áigemearri lea juovlamánu 1. beaivi! Don gávnat buriid geavaheaddjebagadusaid dáppe: <https://4h.no/ressurssider/medlemsregisteret/arsrapportering>

Rievadait ámmátdieđuid maŋjel jahkečoahkkima

Jus stivračoahkkádus lea rievdan maŋjel jahkečoahkkima, de ferte dán rievadait Mu searvi/ Diedut -siiddus. Ámmáhiid ferte rievadait ovdal go odđa stivrajodiheaddji sáhttá sáddet sisa jahkeraportta. Čállis lea ovddasvástádus rievadait stivráámmátdieđuid, muhto jođiheaddji, nubbinjodiheaddji, ruhtadoalli ja ráđđeaddi sáhttet maid rievadait ámmátdieđuid. Go deaddilat dán lijkka, de oačut eambbo dieđuid ámmátrievdadeami birra: <https://4h.no/ressurssider/medlemsregisteret/#tile-2648-faq-40480>

Ekonomalaš plánen

Muitte ohcat doarjaga

FUOM!
Go registrerebehtet,
muitet vurket daði
mielde go bidjabehtet
sisa oðða dieðuid!

Frifond-ruðat

Frifond-ruðat leat ruðat Norsk Tipping olis mat galget ovddidit báikkálaš doaimmaid. Norgga 4H juohká Frifond-ruðaid doaibmadoarjjan doaibmi servviide ja álggahanruhtan odða servviide. Doaibmadoarjja rehkenastojuvvo vuodðosubmin guðege searvvi nammii ja lasáhus-san guðege miellahtu nammii vuollel 26 lagi pr. 31.12. ovddit lagi. Ruðat sirdojuvvojít servviide nu joðánit go vejolaš, majemustá ovdal juovlamánu 31. beaivvi. Frifond-ruðaid geavaheapmi rapporterejuvvo jahkediedáhusas ja rehketdoalloraporttas pr. juovlamánu 1. beaivvi.

Jus searvi ii geavat ruðaid báikkálaš doaimmaide dahje jus reporteren váilu, de galget guoskevaš lagi Frifond-ruðat gáibiduvvot mákssojuvvot ruoktot Norgga 4H:ii. Dát ruðat mannet dasto čuovvovaš lagi Frifond-juolludeami oppalaš bohttui. Searvvit geat eai oačço juolluduvvot Frifond-ruðaid sáhttet váidit golmma vahkku sisa maŋnel go juolludeapmi gulustuvvui. Váidda sáddejuvvo: 4hnorge@4h.no. Cállingoddi giedahallá váidaga, ja mearrida ášši loahpalaččat.

Frifond

Dievaslaš rutiinnat ja njuolggadusat Norgga 4H Frifond-ruðaid dáfus gávdnojít dáppe:
<https://4h.no/ressurssider/frifond/>.

Álbmotoassruhta

Álbmotoassruhta lea doarjjaortnet gos juohke ovttaskas Norsk Tipping-spealli sáhttá addit 5 proseantta iežas speallansupmis njuolga muhtin báikkálaš searvái. Olu báikkiin sáhttá báikkálaš rámbuvrris lohkat guðet báikkálaš searvvit leat registreren iežaset Eaktodáhtolašregisterii, ja Álbmotoassruhta čalmmustahttá ge 4H bure!

Jus áigu registreret 4H-searvvi Eaktodáhtolašregisterii, de dárbbaša

- Bank ID, Min ID dahje smartkoartta sisabeassamii ja vuolláičállimii Altinn:s
- 4H-searvvi njuolggadusaid (sáhttá geavahit Norgga 4H normálanjuolggadusaid 4H-servviid vásté)
- 4H-searvvi vuodðudusdokumeanttaid dahje duoðaštusa das ahte 4H-searvi gávdno (váldde oktavuoða fylkka 4H:in)
- maŋemus jahkečoahkkinbeavdegirjji mii duoðašta válljejuvvon stivrra
- buot stivralahtuid persovdnannummar (11 siffara)

Riikkalotterija

Lotterijja lea okta 4H deháleamos dienasgálduin, ja vuitu manná sihke servviide, fylkka 4H:ii ja Norgga 4H:ii. Oassi vuottus manná dasa lassin Norgga 4H solidaritehtabargui Gambias, gos mánát ja nuorat giliin ožžot yeahki buoret boahtteágái. Eambbo dieđuid riikkalotterija birra gávnat dáppe: <https://4h.no/for-4h-ere/landslotteri>.

Oahppobargu

4H lea miellahttun Luondu ja Biras Oahppolihtus. Oahppolihttu láhčá diliid kurs-saide ja oahppobargguide guovddášdásis ja báikkálaččat, ja hálldaša ja gaskkusta stáhtadoarjaga čađahuvvon kurssaide ja oahpporieggáide. Go dieđihä sisa kurssaid, de sáhttá oažžut ekonomalaš doarjaga 4H-searvái. Máŋgga 4H-prošeavttas, earret eará stivraámmátprošeavttain, lea oahpponummar maid sáhttá dieđihit Oahppolihtui. Loga eambbo doarjjaortnega ja doarjjaeavttuid birra ja gávnna dohkkehuvvon oahppolánaid www.naturogmiljo.no -siiddus.

Vurken

Maid galgat vurkkodit searvvis? Ja gii galgá dahkat dan?

Arkiveren

Searvái bohtet reivvet, prošeaktaovdamearkkat ja olu eará dieđut juohke lagi. Dábálaččat ehpét dárbbas vurkkodit maidege dáin, danne go sáddejeaddji lea sihkkarit vurken dan nu ahte lea vejolaš dábuhit ođđasis jus dat leažžá áigeguovdil.

Dattetge leat spiehkasteamit. Searvvis lea ovddasvástádus vurkkodit rehketoalu ja gullevaš čuvvosiid unnimustá 5 lagi, nu ahte sáhttá čájehit daid jus LNU ja Lotterijjabearrágéahčus leat viiddiduvvon bearráigeahčamat. Seamma guoská jus searvi lea ohcan ruđaid ja dii lehpét ožzon doarjaga, dalle galgá lohpádusreive mielde ruhtadoalli čuovusperbmii. Čoahkkin- ja Kássagirjji berrebehtet vurkkodit manit áigái. Čoahkkingirji lea deháleamos dokumeanta mii searvvis lea. Doppe gávdnabehtet olu dieđuid das movt searvi lea jođihuvvon ovdal jna. Muhtin suohkaniin leat sierra arkiivvat gos eaktodáhtolaš searvvit ja organisašuvnnat bessel vurkkodit diňggaid mat leat dehálaččat searvvi historjjá dáfus.

Vurkkodeapmi

Searvvis leat sihkkarit olu ávdnasat nu go prošeaktagihppagat, lávut, tealltát, leairarusttegat, volleyspáppat jna. Kássagirjjis lea inventáralistu, ja sáhttá leat vuogas geahčadit searvvi rusttegiid juohke lagi vai oaidná lea go mihkkege billahuvvan lagi mielde, láhpon jna. Searvi ferte gávnnahit gos dákkárat galget vurkkoduvvot go eai leat anus, ja geas lea ovddasvástádus fuolahit ahte dinggat mat geavahuvvojit máhcahuvvojit fas rievttes báikái.

Rávisolbmuid rolla

Nu go buot eaktodáhtolaš mánáid- ja nuoraidorganisašuvnnain, de leat rávisolbmot 4H:s dehálaš resursan

Lea goitge stuora erohus eanas eará organisašuvnnaid ektui: 4H lea miellahttostivrejuvpon ja leat miellahtut geat jahkečoahkkimis válljejit guđet rávisolbmot galget leat ráđđeaddit. Ráđđeaddiin ii leat jienastanvuogatvuhta jahkečoahkkimis. Sii galget leat ráđđeaddit ja láhčít, erenoamážit stivrii.

Ásahehket buori rávisolbmuidfierpmádaga!

Lea dehálaš ahte maiddái rávisolbmuin lea somá 4H:s! Ja lea sadji eambbo áŋgiris rávisolbmuide go ráđđeaddái. Muhtin searvvit leat čeahpit lágidit sierra rávisolbmuideahkediid ja sosiála čoagganemiid. Lea ávkkálaš searvái, ja nu maiddái miellahtuide, go leat olu áŋgiris rávisolbmot mielde geat buohkat oassálastet iežaset čehppodagain. Muhtimat likojít vázzit tuvrraid ja hutkat duon dán olgun, earát ges leat čeahpit bihpporgáhkuiguin ja marsipánain. Dalle lea vuotas juogadit bargguid nu ahte buohkat sáhttet bargat dan maid háliidit. Fylkka 4H lágida ráđđeaddideaivvademiid, gos sii deaivvadit ovttastallat, digaštallat oktasaš hástalusaid ja oažžut buriid jurdagiid maid sáhttet váldit mielde fas searvái.

Rávisolbmot prošeaktabagadallin

Eanas 4H:árat barget 4H-prošeavttain oddajagemánu – guovvamánu rájes čakčafeastta rádjái. Eatnasat válljejit prošeavtta mas váhnematsadjásáčcat sáhttet veahkehít sin, muhto soapmásat dárbbašit earáid prošeaktabagadallin. Sáhtáše go muhtin váhnematsadjásáčcat leat prošeaktabagadallin máŋgasii? Sáhtášii go searvi ovttasbargat eará joavkuiguin ja organisašuvnnaiguin prošeaktabagadalliid hárrái? 4H:árat sáhttet bargat prošeavtaiguin iehcaneaset dahje joavkun. Rávisolbmot berrejít ávžžuhit 4H:áriid válljet dan maid eanemusat háliidit, ja de veahkkin heivehit prošeavtta ovttaskas oasseváldiide. Rávisolbmuin lea dehálaš rolla ládestit ja movttiidahttit prošeaktabarggus.

Ovttasráđiid 4H:áriin sáhttá čoavdit hástalusaid ja gállit luotta viidáseappot.

Politijjaduodaštus

4H galgá leat oadjebas báiki miellahtuide ja eaktodáhtolaččaide

4H:s lea gáibádus ahte bargit ja eaktodáhtolaččat galget addit ráddjejuvpon politijjaduodaštusa jus áigot bargat dahje searvat organisašuvdnii. Politijjaduodaštusa gáibádus sáhttá leat eastadeaddji ja sáhttá dagahit ahte vejolaš illasteaddjit garvet searvamis organisašuvdnii. Politija neahtasiidduin gávnnat eambbo dieđuid:

<https://www.poliet.no/tjenester/poliattest>.

Politijjaduodaštusa čohkken ja registeren

Buohkat geat leat ođđasat Norgga 4H:s; 4H-dálut, ráđđeaddit, bargit ja eará yeahkit geat jeavddalaččat gulahallet miellahtuiguin, galget ohcat ja čájehit politijjaduodaštusa. Dat registrerejuvvo nu jođánit go vejolaš miellahttoregisterii ja registeren lea fámus dassážii go molsu ámmáha ja doaimma.

Dáppe gávnnat eambbo dieđuid dan birra guđet ámmáhat galget geiget politijjaduodaštusa, movt sáhtát ohcat politijjaduodaštusa, geasa galggat čájehit politijjaduodaštusa ja movt dat galgá registrerejuvvot: <https://4h.no/om-4h/organisasjon/poliattest>.

Jávohisvuodageatnegasvuohta

Buohkain geat giedħallet politijjaduodaštusaid 4H:s lea jávohisvuodageatnegasvuohta daid dieđuid ektui mat doppe bohtet ovdan.

4H-sátnegirji

Dáppe gávnnat sániid maid mii dávjá geavahit organisašuvnnaš

4H-dállu	Dállu mii lea dohkkehuvvon doaibma- ja galledanbáikin mánáide ja nuoraide.
4H-dállu Norga	4H-dáluid fierpmádat. Dáppe sáhtát lohkat eambbo: https://4h.no/om-4h/4h-gard-norge
4H-lávdegoddi	Juogalágan searvi servviid váste. Dáppe sáhttet máŋga searvvi omd. seamma suohkanis ovttasbargat lágidemiid dáfus, ja veahkehit guhtet guimmiideaset váttis áiggiin. Dákkárat eai gávdno buot báikkiin.
4H-lohpádus	“Mii lohpidit bargat šaddat čielgaoaivvat, lieggaváimmot, gieđalaš ja dearvvašlaš nuorran”. 4H-lágideamit álggahuvvojtit dahje loahpahuvvojtit dávjá 4H-lohpádusain. Cealkka celkojuvvo dávjá go miellahtut čužžot riekkisin, vai lea álki sáddet “čuotnama” maŋjel.
4H-prošeakt	Lea prošeakta mainna 4H:árat barget jagi, ođđajagemánus/guovvamánus čakčafeastta rádjái. Dassážii galgá 4H-prošeakta gárvvistuvvot ja ovdanbuktojuvvot čájáhusain jna.
AKTiVITET	4H Norge miellahttobláddí
Alumn	4H:árat geat leat geargan 4H-prográmmain, muhto geat ain leat mielde 4H:s. Alumnat veahkehit fylkka 4H lágidit iešguđetlágan lágidemiid nu go ovdamearkka dihte birastoargga fylkkaleairras, sii servet kursabagadallin, leairajodiheaddjin jna. Sis leat maiddái sierra mátkkit ja servvoštallet earáiguin.
Aspiránta	Miellahtut geat leat 10- ja 11-jahkásáččat.
Aspirántaleaira	Leat searvvit dahje lávdegottit mat lágidit dáid. Lágideaddjeovddasvástádus lotnahuvvá vuoruid mielde. Aspirántaleaira lágiduvvo dábálaččat geassemánus dahje borgemánus (buot fylkkain eai leat aspirántaleairrat).

Birastoarga	Čoaggananbáiki fylkka- ja riikkaleairrain gos leat iešguðetge doaimmat. Omd. boradanbáiki, sosiála doaimmat, diskotehka, kioskka ja sullasaččat. Lea alumn-searvi dahje loaktinageanttat geat lágidit dán.
Bušeahutta	Searvvi goluid ja dietnasiid meroštallan 4H-jagi mielde.
Čuonan	Miellahtut sáddejít 4H-dearvuðaid buot riikkaid 4H-lahtuide. Miellahtut čužžot riekkisin, ruossalas gieðaid (olgeš giehta gurut giedja badjel) ja dollet gieðas sin geat čužžot bálddas. De álggaha muhtin (dábálaččat jodiheaddji) čuotnama buorástahttimiin, ja dadjá “Čuonan lea sáddejuvvon”. Buorástahttin galgá sáddejuvvot viidáseappot seamma geainnu ja go fas máhccá sutnje gii álggahii dan, de dadjá “Čuonan lea joavdan”. Muhtimat loahpahit maiddái čuotnama “rieggá jorgumiin” go jorihit birra.
Delegeret	Mearkkaša ahte bidjá barggu earáide. Go addá earáide ovddasvástádusa muhtin bargui dahje doibmii.
Diedáhus	Seamma go raporta.
Evalueren	Dát lea oassin 4H-prošeavttas, dat lea majemus maid čálát, dakka ovdal čakčafeastta, dahje go leat geargan 4H-prošeavttain. Lea raporta das movt bargu lea mannan, maid leat oahppan ja mii livččii sáhttán dahkkot eará lágje.
Fylkkaleaira	Junioraid váste ja bajás (dábálaččat, muhtin fylkkain leat aspiránttat mielde fylkkaleairraide). Lágideapmi lágiduvvo vuoruid mielde fylkka iešguðetge servviin, ja lágiduvvo dábálaččat geassemánu loahpas.
Guovllujoðiheaddji ja organisašuvdnaráððeaddi	Sii geat bargat fylkkaid 4H-servviid 4H-kantuvrrain.
IFYE	International 4H Youth Exchange. 4H:árat geat leat čádahan 4H-prográmma sáhttet searvat oasseváldin IFYE-prográmmii, mii fállá lonohallamiid máŋgga riikii golmma mánu rájes gitta guða mánu rádjái. Sii geat vulget, gohčoduvvojít IFYE:árin.
Jahkečoahkkin	Lea organisašuvnna bajimus orgána buot dásiin. Searvis galgá lágiduvvot jahkečoahkkin ovdal skábmamánu 24. beaivvi, fylkkas ovdal njukčamánu loahpa ja našuvnnalaččat lágiduvvo juohke nuppi jagi.
Jahkediedáhus	Jahkediedáhus galgá muitalit maid stivra ja searvi leat bargan majemus jagi..

Jahkeraporta	Raporta man searvvi odda jodiheaddji galgá registreret <u>Mu searvvi</u> bokte gaskal oddajagemánu 1. ja 31. beivviid.
Junior	Dássi mii boahtá aspiránta-dási manjel, 12 jahkásachčaid rájes 14 jahkásachčaid rádjái.
Leaira	Aspirántaleaira, fylkkaleaira, riikkaleaira, davvirikkalaš leaira ...
Loaktinageanttat	Barget oččodit buori birrasa searvvis dahje leairras, kurssas jna.
Lotterija	Barget oččodit buori birrasa searvvis dahje leairras, kurssas jna.
Luovvarláhttu	4H-miellahttuvuohta mánáide gaskal 4-9 lagi.
Miellahttomáksu	Máksojuvvo njuolga Norgga 4H:ii. Dát gokčá bládi maid oaččut Norgga 4H:s ja fylkkas, veahki maid oaččut fylkka 4H:s ja vel dákadusa go oassálasttát 4H-lágidemiin.
Plakeahhta	Juhkkojuvvo sidjiide geat leat čađahan olles 4H-prográmma. Plakeahtha lassin ožzot 4H:árat 4H-duođaštusa gos čuožžu guđiin prošeavttain lea oassálastán ja vejolaččat guđet ámmáhat leat leamaš stivras. Dás sáhttá leat mearkkašupmi manjel omd. bargoochcamiid oktavuodas.
Prošeaktplána	Okta dain vuosttaš bargguin maid ferte bargat 4H-prošeavttas. Galgá čállit bargoplána das movt áigu čađahit iežas 4H-prošeavta.
Referáhtta	Čálli čállá juohke miellahttočoahkkima ja stivračoahkkima manjel. Lea oanehis čoahkkáigeassu das mii dáhpáhuvai čoahkkimis.
Rehketoallu	Dárkilis bajilgovva searvvi goluin ja dietnasiin. Kredit ja debet čállojuvvojít iešguđetge poasttaide. Loahpas šaddá balánsa rehketoalus mii čájeha man olu vuolláibáza dahje vuouitu searvvis lea leamaš.
Riikkaleaira/ Davvirikkalaš leaira	(14 jagis ja bajás), riikkaleaira lea buot bárralogu jagiin (nu go 2022, 2024 jna.) ja Davvirikkalaš leaira lea buot leaskalogu jagiin (2023, 2025 jna.). Davvirikkalaš leaira lotnahuvvá vuoruid mielde daid iešguđetge Davvirikkaid gaskka (ii Islánda).
Ráđđeaddi	Rávisolmmoš gii lea mielde bagadallame stivrra das movt jodihit searvvi. Dávjá sáhttet leat mánga ráđđeaddi, dalle namahuvvojít ráđđeaddin A ja B. Ráđđeaddi A lea “váldoráđđeaddi”. Ráđđeaddis ii leat jienastanvuogatvuohta searvvi stivras ii ge jahkečoahkkimis.

Senior	Dássi mañjel junior-dási, miellahtut leat gaskal 15 ja 19 lagi boarrásat.
Šiehtadus	Ferte čállojuvvot juohke 4H-prošektii. Dát lea šiehtadus váhnemiiguin/sadjásaččaiguin ja earáiguin geaigun galgá ovttasbargat 4H-prošeavtta olis.
Stivraámmátkursa	Kursa gos stivralahtut ohpet iežaset doaimma birra. Lea fylkka 4H mii lágida kurssa, ja dábálaččat láve leat muhtin vahkkoloahpa lagi álggus.
Stuorakursa	Kursa man fylkka 4H lágida, mas leat iešguđetge fáddákurssat, ovdamearkka dihte swing, spábbadoaškun, teáhter jna.